

на българската култура по света, през 2023 той изнася специален концерт в зала „Густав Айфел“ в Айфеловата кула в Париж. В програмата българската музика е представена от творби на Петър Христосков, звучат и част от пиесите, които ще чуете тази вечер. През 2024 великолепната цигулка Страдивариус „Baron Wittgenstein“ 1716, закупена през 1977 от държавата за Минчо Минчев, премина в ръцете на Светлин Русев.

Бележитият белгийски цигулар и композитор **ЙОЖЕН ИЗАИ** е роден в Лиеж. Първият си концерт изнася на 7, по-късно негови учители са Ламбер Масар, Хенрик Виенявски и Анри Виотан. Знаменателна е срещата му с Клара Шуман, с която свирят заедно сонати на Бетовен, важно е и запознанството с Йозеф Йоахим. През 1883 в Париж се запознава с Цезар Франк, който композира за него своята Соната за пиано и цигулка. По това време Йожен Изай формира и свой струнен квартет, с който осъществяват премиерата на Първия квартет на Клод Дебюси.

Оставя голямо наследство от цигулкови творби, като Шестте сонати за соло цигулка са сред най-изпълняваните произведения и днес. Композирани са през 1923, като Изай посвещава всяка от тях на конкретен знаменит виртуоз на цигулката. Самата идея за тези шест сонати е вдъхновена от унгарския цигулар **Йозеф Сигети**, един от най-добрите интерпретатори на творбите на Бах за соло цигулка. Академично интелектуален, аскетичен, но изключително въздействащ, **на него Изай посвещава първата** от шестте си сонати. Останалите носят имената на френския цигулар **Жак Тибо (Соната №2)**, на румънския цигулар и композитор **Джордже Енеску (Соната №3)**, на бляскавия виенски виртуоз **Фриц Крайслер (Соната №4)**, на своя сънародник и талантлив ученик **Матийо Крикбум (Соната №5)** и на испанския цигулар, считан за наследник на Сарасате, **Мануел Кирога (Соната №6)**.

НИКОЛО ПАГАНИНИ е роден в Генуа в семейството на дребен търговец и голям любител на музиката. Първият си концерт изнася на 11 години. Има няколко учители по пътя си, но изгражда своя своеобразна, несравнима с нищо техника. Надарен с изключителен талант и обсебваща, грабваща публиката харизма, той

бързо става изключително популярен в цяла Италия. Първото му турне, извън пределите на родната му страна, е чак през 1833, когато е на 46, но завладява моментално Виена и продължава своя триумфален път и „хипнотизира“ цяла Европа. Обожествяван, но и отричан, защото не може да бъде обяснен, Паганини свири „неистово“ и реално е първият инструменталист, когото можем да наречем „звезда“. Възхищават му се Ференц Лист (който прави редица преработки и версии на пиеси на Паганини), Е.Т.А Хофман, Йожен Делакроа, Франц Шуберт, Хайнрих Хайне, Джоакино Росини (с когото са били и близки приятели и по теми на когото Паганини създава редица парафрази и вариации), Роберт Шуман, Ектор Берлиоз, Джакомо Майербер. Но да се върнем във времето, когато Паганини вече е прочут в Италия и живее в Тоскана (1801 – 1804). Тогава той започва работата по своите знаменити **24 каприза за соло цигулка**, които пише в продължение на няколко години. Малко е да се каже, че те са трудни и виртуозни, с тях сякаш Паганини иска да достигне пределите на човешката ръка и на музикантския интерпретаторски ум, балансирайки на границата на невъзможното. Казват, че ако Партитите и Сонатите на Бах са „Стария завет“ в цигулковото изкуство, то 24-те капризи на Паганини са „Новия завет“. Тези разнообразни пиеси като трудност, продължителност и образност капризи са една брилянтна демонстрация на композиторското майсторство и изумителните изпълнителски възможности на Николо Паганини. Те са посветени на „*всички артисти*“ и могат да се възприемат и като завет на Паганини към следващите поколения. Капризите и особено последният, 24-ти (който само по себе си се състои от Тема с 11 вариации) са вдъхновили много други големи композитори да създадат свои произведения „по Паганини“ – ще спомена само Брамс, Рахманинов, Шимановски и Лютославски, а Шуман композира клавирна партия към капризите. Изай също има свои вариации по последния каприз на Паганини за цигулка и пиано. Но в пълния си блясък 24-те каприза звучат така, както ги е замислил Паганини – за соло цигулка. Само за най-големите майстори на цигулката.

Програмата изготви Лилия Големинова

ДВОЕН РЕЦИТАЛ

на

СВЕТЛИН РУСЕВ

цигулка

*С този рецитал се отбелязва
75-годишния юбилей на проф. Минчо Минчев*

17 септември (сряда)
18.00 ч. и 20.00 ч.

Аула на Икономически университет – Варна

Сканирайте този QR код
и участвайте в проучване на публиката на
Международен музикален фестивал „Варненско лято“

ПРОГРАМА

18.00 часа

ЙОЖЕН ИЗАИ

(1858 – 1931)

Шест сонати за соло цигулка оп.27

Соната оп.27, №1 сол минор

Grave: Lento assai

Fugato: Molto moderato

Allegretto poco scherzoso

Finale con brio: Allegro fermo

Соната оп.27, №2 ла минор

Prelude

Obsession: Poco vivace

Malinconia: Poco Lento

Sarabande: Lento "Danse des ombres"

(Танц на сенките)

Les Furies: Allegro furioso

Соната оп.27, №3 ре минор – Балада

Соната оп.27, №4 ми минор

Allemanda: Lento maestoso

Sarabande: Quasi lento

Finale: Presto ma non troppo

Соната оп.27, №5 сол мажор

L'Aurore: Lento assai

Danse rustique: Allegro giocoso moderato

Соната оп.27, №6 ми мажор

Allegro giusto non troppo vivo

20.00 часа

НИКОЛО ПАГАНИНИ

(1787 – 1840)

24 каприза за соло цигулка

№1 Andante "L'Arpeggio" – ми мажор

№2 Moderato – си бемол минор

№3 Sostenuto – Presto – Sostenuto – ми минор

№4 Maestoso – до минор

№5 Agitato – ла минор

№6 Lento "The Trill" – сол минор

№7 Posato – ла минор

№8 Maestoso – ми бемол мажор

№9 Allegretto "La chasse" – ми мажор

№10 Vivace – сол минор

№11 Andante – Presto – Andante – до мажор

№12 Allegro – ла бемол мажор

№13 Allegro "Devil's Laughter" – си бемол мажор

№14 Moderato – ми бемол мажор

№15 Posato – ми минор

№16 Presto – сол минор

№17 Sostenuto – Andante – ми бемол мажор

№18 Corrente – Allegro – до мажор

№19 Lento – Allegro Assai – ми бемол мажор

№20 Allegretto – ре мажор

№21 Amoroso – Presto – ла мажор

№22 Marcato – фа мажор

№23 Posato – ми бемол мажор

№24 Tema con 11 Variazioni (Quasi Presto) – ла минор

Блестящата кариера на **СВЕТЛИН РУСЕВ** се разгръща след спечелването през 2001 на Първа награда на Първия международен конкурс в Сендай, където получава и наградата на публиката за най-добро изпълнение на Бах. Гастролира в най-престижните зали по света като „Плейел“, Театър „Шанз-Елизе“, Театър „Шатле“, „Сите дьо ла Мюзик“ и „Театър дьо ла Вил“ в Париж, „Чайковски“ и Большой театър в Москва, „Сънтори Хол“ в Токио, Центъра за изкуства в Сеул, „Бела Барток“ в Будапеща, „Алте Опер“ във Франкфурт, „Концертхаус“ в Берлин, „Пале де боз ар“ в Брюксел, Двореца на ООН в Женева.

Редовен солист е на Националния оркестър на Франция, Филхармоничния оркестър на Френското радио, Оркестъра на Романска Швейцария, Националния оркестър на Белгия, Сеулската и Токийската филхармонии, Симфоничния оркестър на Индианополис, Филхармоничния оркестър „Джордже Енеску“ (Букурещ), Оркестъра на Румънското национално радио, „Kremerata Baltica“ и др. Свирил е под палката на Мюнг-Вун Чунг, Леон Флайшер, Йехуди Менухин, Юзо Тояма, Марек Яновски, Емануел Кривин, Франсоа-Ксавие Рот, Джонатан Нот, Жан-Жак Канторов, Денис Ръсел-Дейвис.

След 2000 Светлин Русев ръководи и дирижира различни ансамбли и оркестри в България, Франция, Полша, Южна Корея, Япония и Швеция.

Като камерен изпълнител се изявява с партньори от ранга на Жан-Ив Тибодет, Йоръм Сон, Питър Франкъл, Ралф Готони, Жан-Марк Луисада, Бертран Шамайо, Жан-Филип Колар, Антоан Тамести, Максим Рисанов, Гари Хофман, Готие Капюсон, Джиан Уанг, Франсоа Льольо, Пол Мейер, Николай Знайдер, Нинг Фенг. Създава и клавирият трио Русев-Салк-Розанова. Репертоарът му е изключително широк – от барок до съвременна музика, широко известни са интерпретациите му на творби от славянски и български автори. Албумът „Огън и лед“ с концертите на Сибелиус и Владигеров със Симфоничния оркестър на БНР и Емил Табаков е издаден от френските фирми Integral и Fondamenta, както и всички произведения за цигулка и оркестър от Чайковски със Софийската филхармония под диригентството на Хория Андреевска. Светлин Русев е професор в знаменитата National Supérieur de Musique et de Danse в Париж, изнася майсторски класове по цял свят. Един от посланиците